

Dealbh de Shomhairle duilleag 2»

A' togail glainne don Mhòd duilleag 7»

Dè a th'anns an "Dandoori" duilleag 10»

TOG FEAR AN-DIUGH AN ASGAIDH

www.an-gaidheal-ur.co.uk

AN ASGAIDH!

An Gàidheal Ùr

A' RIOCHDACHADH NA COIMHEARSNACHD GHÀIDHLIG

An Cèitean 2008
www.an-gaidheal-ur.co.uk
Fon: 01851 706877
Facs: 01851 706467
Àireamh 126

Costa na Gàidhealtachd – Hawaii ùr

Tha làn-choltas ann gum bi barrachd is barrachd de luchd-surfaidh an t-saoghail a' stiùireadh cùrsa air Gàidhealtachd na h-Alba gus tuinn mhiorbhaileach na sgìre a mharcachd. Tha an spòrs a' sìor fhàs cumanta ann an ceann a tuath na h-Alba leis na tha ann de stuaghan cumhachdach is cladaichean freagarrach.

O chionn trì seachdainean chaidh an fharpais chliùiteach "O' Neill Highland Open" a chumail ann an Inbhir Theòrsa agus, a-rithist, bha e air leth soirbheachail, le cuid den fheadhainn as cliùitiche san t-saoghal a' gabhail pàirt.

Bidh mòran dhen luchd-spòrs tric a' cruinneachadh ann an Tìrìodh cuideachd agus tha barrachd is barrachd ris ann an Leòdhas.

Agus a rèir choltas 's ann nas bitheanta fhathast a dh'fhàsas an spòrs anns a' Ghàidhealtachd o seo a-mach agus luchd an spòrs daonnan a' sireadh àitichean ùra airson na sgìlean aca fheuchainn.

Bidh buannachdan mòra an lùib seo a thaobh cliù na sgìre a thogail air feadh an t-saoghail agus a thaobh turasachd, leis an dòchas gum bi a' Ghàidhealtachd air a h-aithneachadh san aon dòigh 's a tha Bondi Beach ann an Astràilia no fiù 's Hawaii — dìreach beagan nas fhuaire.

Thuir Karen Walton bho Chomann Surfaidh Bhreatainn: "Chan eil teagamh sam bith ann gu bheil a' Ghàidhealtachd sònraichte airson surfadh agus dh'fhaodadh fada a bharrachd tachairt ann. Bhiodh e an urra, ged-tà, ri grunn rudan, mar eisimpleir dè cho goireasach 's a tha an t-àite."

"Tha fiù 's Inbhir Theòrsa fhèin gu math duilich faighinn thuige ma tha thu a' siubhal bho thaobh eile an t-saoghail. Tha fios a'm cuideachd nach fhaod thu bòrd-surfaidh a thoirt air plèanaichean BA agus dh'fhaodadh sin a bhith na thrioblaid son siubhal gu eileanan. Ach, gun teagamh sam bith, dh'fhaodadh a' Ghàidhealtachd a bhith air leth

SEALLADH GÀIDHEALACH?: Dh'fhaodadh nach eil an aimsir cho math ri leitheid Hawaii ach tha na stuaghan cho math ri gin san t-saoghail

cliùiteach a thaobh surfaidh."

Thuir Sunny Garcia, a shiubhal bho Hawaii gus pàirt a ghabhail anns an fharpais Ghàidhealaich trì seachdainean air ais: "Tha e mar gum bithinn aig an taigh an seo. Tha an t-uisge ann an-còmhnaidh ann an Hawaii cuideachd. 'S e an t-aon eadar-dhealachadh cho fuar 's a tha e." A rèir buidheann turasachd na h-

Alba, VisitScotland, tha an fharpais ann an Inbhir Theòrsa na fhìor eisimpleir air an t-seòrsa rud a dh'fhaodadh cuideachadh le bhith a' cur na Gàidhealtachd fa chomhair an t-saoghail mhòir.

Leis gu bheil seallaidhean miorbhaileach is monaidhean brèagha anns an sgìre tha cothrom againn an sealltainn do dhaoine a tha gu mòr airson a bhith an sàs ann an spòrs neo-àbhaisteach — mar falbh air baidhsagal sna beanntan agus surfadh fhèin.

Thuir stiùiriche margaidheachd na buidhne anns a' Ghàidhealtachd Ben Thornburn: "Mar a tha an comann ag

ràdh tha na tuinn aig an fharpais ann an Inbhir Theòrsa air cuid dhen fheadhainn as fheàrr san t-saoghal agus tha iad a' tìladh cuid den luchd-surfaidh as cliùitiche a th' ann. Tha àitichean math eile timcheall costa Mhoireibh a tha nas fhreagarraiche dhan fheadhainn a tha air ùr ionnsachadh.

"San fharsaingeachd, ge-tà, bu chòir dhuinn togail air a' chliù a tha aig Inbhir Theòrsa mar dheagh eisimpleir air na tha aig a' Ghàidhealtachd ri thabhan dha luchd-surfaidh an t-saoghail agus an cothrom a thoirt dhaibh feum a dhèanamh dhen àrainneachd shònraichte againn."

Fèis ùr a' togail air beothalachd ann an saoghal an litreachais

Thèid fèis ùr litreachais a chur air chois ann an Glaschu air an ath-sheachdain a thathar an dòchas a bhios na phrìomh thachartas Gàidhlig.

Tha "Leabhar is Craic" ag amas air togail air na h-adhartasan mòra a tha air tighinn air saoghal litreachais na Gàidhlig anns na beagan bhliadhnachan a dh'fhalbh, le mòran nobhailean ùra a' nochdadh san t-sreath "Ùr-sgeul".

Am measg na bhios ri fhaighinn aig an fhèis fhèin bidh cuid de dh'òrain an t-seinneadair ainmeil Bob Dylan agus iad air an eadar-theangachadh gu Gàidhlig.

B' e am bàrd Roddy Gorman a thug cruth ùr air faclan brioghmhor is ceòlmhor Dylan agus bidh an t-ùghdar fhèin an làthair gus cuid den bhàrdachd aige a leughadh.

Leanaidh an fhèis fad an latha Disathairne 24 Cèitean agus i ga cumail anns an ionad 'Centre for Contemporary Arts' faisg air meadhan a' bhaile. Cosgaidh ticeadan £12.

Bithear cuideachd a' taisbeanadh leabhair ùr leis an sgrìobhaiche Leòdhasach Fionnlagh MacLeòid. 'S e cruinneachadh de sgeulachdan goirid a th' ann an "Dìomhanas" a tha air a sgrìobhadh ann an "cainnt bhrioghmhor, sgaitheach, shiùbhlaich".

Tha an fhèis "Leabhar is Craic" a' leantainn na h-iomairt soirbheachail "Ceòl is Craic" a tha ag amas air ceòl is dualchas na Gàidhlig a bhrosnachadh sa bhaile, gu sònraichte tro obair ealain.

Thuir Iain Dòmhnallach bho Chomhairle nan Leabhraichean: "Tha e na thlachd dhuinne cothrom a thoirt dha daoine eòlas fhaighinn air an raon fharsaing de litreachas Gàidhlig a tha ri fhaighinn, gu h-àraidh na tha air fhoillseachadh a cheana de dh'obair bàrdachd is ficsean."

A thuilleadh air Mgr MacLeòid is Roddy Gorman bidh an mòran dhaoine eile an làthair, a' bhana-bhàrd Anne Frater, an seinneadair Griogair Labhraidh, an t-ùghdar Màrtainn Mac an t-Saoir, am bàrd Aonghas MacNeacail agus an sgrìobhaiche Tormod MacGill-Eain nam measg.

Roddy Gorman

Iarrrtas a-nis airson sgoil Ghàidhlig ann am Port Rìgh

Thathar an dòchas bun-sgoil Ghàidhlig a chruthachadh ann am Port Rìgh an dèidh iarrrtas nochdadh bho phàrantan na sgìre.

Thèid buidheann ùr de Chomann nam Pàrant a stèidheachadh a-nis a chuireas molaidhean sònraichte air adhart. Tha seo a' tighinn an dèidh coinneimh poblach o chionn ghoirid.

Bhruidhinn Màiri Nic Ille

Bhreatanaich, neach-gairm Comann nam Pàrant Ghlaschu, aig a' choinneimh agus dh'in-nis i do chruinneachadh de phàrantan mar a tha àireamh nan sgoilearan Gàidhlig anns a' bhaile air dùblachadh taobh a-staigh seachd bliadhna bho chaidh an sgoil ùr a stèidheachadh.

Mhol i cuideachd gum bu chòir do na pàrantan iad fhèin an iomairt a ghabhail os làimh,

oir as aonais iarrrtais mhòir bho phàrantan, thuir i, cha tig mòran leasachaidhean ann am foghlam tro mheadhan na Gàidhlig.

Thuir Comhairle na Gàidhealtachd gu bheil iad ag iarraidh dà sgoil Ghàidhlig ùr a chruthachadh anns an sgìre ro 2011.

Ach, 's dòcha nach biodh seo ro fhurasta, oir nuair a dh'fheuch iad ri sgoil Ghàidhlig

a chruthachadh ann an Slèite — far a bheil a' cholaiste Ghàidhlig Sabhal Mòr Ostaig — cha d' fhuair iad air sin a dhèanamh oir sheas cuid de na pàrantan, agus comhairlichean, nan aghaidh.

Tha an comhairliche Hamish Friseal, cathraiche Comataidh Gàidhlig na comhairle, gu mòr airson sgoiltean Ghàidhlig fa leth agus thuir e gum bu chòir gu

tèid beachdachadh a dhèanamh air àrd-sgoil Ghàidhlig a stèidheachadh ann am Port Rìgh cuideachd.

Thuir Art Carraig, aon de na pàrantan: "Bha sinn gu mòr air ar brosnachadh cluinntinn bho na comhairlichean gu bheil an doras fosgailte agus tha sinn gu mòr a' cur fàilte air an taic airson sgoil Ghàidhlig ann am Port Rìgh."

3»

www.an-gaidheal-ur.co.uk

Gheibhear An Gaidheal Ùr air an eadar-lìon

An Gàidheal Ùr

Neach-deasachaidh
Murray MacLeòid
murray@an-gaidheal-ur.co.uk

Seòladh

Taigh à Mhorair Leverhulme
Ceàrnag Phearsabhail
Steòrnabhagh
Eilean Leòdhais
HS1 2DD

Fòn: 01851 706877
Facs: 01851 706467
sanas@agu.org.uk

An Gàidheal Ùr

Cuin 's Caite

Dihaoine 16 Cèitean

An t-Òban – Thèid consart a chumail le Session A9 air an oidhche seo ann an Corran Halls san Òban bho 7.30f. Gheibhear ticeadan air 01631 567 333.

Disathairne - 17 Cèitean

Ceann Loch Chille Chiarain – Thèid cèilidh a chumail air an oidhche seo ann an Talla Victoria, ann an Campbeltown le Skerryvore. Cosgaidh ticeadan £12.50. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh air 01586 820 324.

Dimàirt 20 Cèitean

Baile Chloichrig – Thèid cuirm-ciùil a chumail ann an Talla Baile Chloichrig le Duncan Chisholm agus Ivan Drever bho 8f. Cosgaidh ticeadan £12.50. Gheibhear ticeadan agus fiosrachaidh sam bith air 01796 484 626 no boxoffice@pitlochry.org.uk

Dihaoine 23 Cèitean

Steòrnabhagh – Thèid cuirm fìdhearan a chumail ann an Steòrnabhagh air an oidhche seo. Tòisichidh Fiddle Rendezvous aig 8f ann an Lanntair, còmhlan le Bruce Molsky, Màiri Anna Cheannadach, Gerry O' Connor & Gilles le Bigot, Mike & Ali Vass. Cosgaidh ticeadan £12 / £10. Gheibhear ticeadan agus tuilleadh fiosrachaidh air 01851 703 307 no info@lanntair.com

Diciadain 28 Cèitean

Port Rìgh – Thèid cuirm-ciùil a chumail air an oidhche seo ann an Ionad Àros bho 7.30f. Cosgaidh ticeadan £12 / £10 agus gheibhear iad air 01478 613 649 no aros@aros.co.uk.

Dihaoine 30 Cèitean

An Eaglais Bhreac – Thèid cèilidh a chumail air an oidhche seo ann an Ionad Choinhearsnachd Greenpark bho 7.30f le Còmhlan Gary Innes, Sineag Nic an t-Saoir, Fiona Dunn, Lyle Ceannadach agus mòran eile. Cosgaidh ticeadan £8. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh aig www.mod2008falkirk.org.

Diardaoin 5 Ògmhios

An Eaglais Bhreac – Thèid cuirm-ciùil traidiseanta a chumail air an oidhche seo, Ceòl na h-Alba, ann an Talla-baile na h-Eaglaise Brice bho 7f. Bidh còmhlan Cèilidh Graeme High, Còmhlan Òigridh na h-Eaglaise Brice, Red Hot Chili Pipers, Skerryvore, Box Club, James Graham agus mòran eile a' gabhail pàirt. Cosgaidh ticeadan £5 / 3. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh air 01324 506 850.

Dihaoine 20mh agus Disathairne 21 Ògmhios

Glaschu – Thèid Mòd Ionadaidh Ghlaschu a chumail air na làithean seo ann an Glaschu. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh bho Eila Handyside air 01475 676 202.

'S truagh am meas a th' againn air ar dualchas fhèin

Le Joy Dunlop

Bha mi ann an talla poblach san Òban o chionn ghoirid ro fharpais chòisrean agus fhad 's a thog sinn ar guthan, tharraing rudeigin m' aire a bha diofraichte bhon àbhaist. Thèid an t-àite ud a chleachdadh le cròileagan agus sgoil-àraich 's bha na ballachan uile air an sgeadachadh le dealbhan dathach, brèagha a bha air am peantadh leis a' chloinn. Mu choinneamh gach deilbh chithear mineachadh beag agus mhothaich mi an uair sin gun robh faclan air gach rud san t-seòmar ag innse de bh' annta. Chan eil seo no-àbhaisteach leis fhèin ach bha e coltach gun robh na soighnichean 's am fiosrachadh uile dà-chànanach. Nach math sin, shaoil mi rium fhìn, gu bheil iad a' feuchainn ri Gàidhlig a bhrosnachadh gu poblach! Ach nuair a thug mi sùil orra a-rithist chunnaic mi nach b' e "door/doras" a bha sgrìobhte ach "door/drzwi", faclan Gàidhlig nach fhaca mi fhìn a-

riamh.

Mar a shaoilear cha b' e Gàidhlig a bh' ann ach Pòlais agus feumaidh mi aideachadh gun do dh'fhàg e mi le faireachdainn neònach. Ged a tha fios agam gu bheil bùth Phòlais againn sa bhaile 's gu bheil an t-uamhas bhon dùthaich ud mun cuairt, bha beagan dragh orm mu na soighnichean. Cha b' e idir gun robh Pòlais ri fhaicinn a dh'adhbharaich seo ged-thà ach nach robh sgeul air a' Ghàidhlig ann an àite sam bith. Chan eil dad agam an aghaidh cànan eile a bhrosnachadh ann an Alba ach nach bu chòir dhuinn ar cànan nàdarraich a chleachdadh an toiseach 's cànan eile às a' deidh?

Ged a bha seo na iongnadh dhomh tha mi air mothachadh gu bheil cuid san sgìre nach aontaicheadh rium air a' chuspair seo. Ged as e sgìre Ghàidhealach a th' ann an Earra-Ghàidheal tha ùpraid uabhasach air a bhith ann bhon nochd na soighnichean dà-chànanach. Cha deach seachdain seachad às aonais litir ann an Times an Òbain gan càineadh gu dubh agus, ged a nochd sgeulachd a bha caran eibhinn, gu sònraichte an tè mun bhaile a ghluais - mas fhìor - dà mhìle anns a' Ghàidhlig, dh'fhàs mi sgìth de na gearainean seo gu luath. 'S ann on uair sin a thàinig mi chun a' cho-dhùnaidh gu bheil barrachd spèis aig muinntir an t-saoghail do chànan 's do chultar na h-Alba na th' aig muinntir na dùthcha seo.

Chaidh seo a dhearbhadh gu soilleir dhomh nuair a chuir mi beagan làithean seachad sa Bhruiséal o chionn ghoirid. B' ann aig tachartas eireachdail, oifigeil airson biadh agus cultar na h-Alba a chomharrachadh a bha mi agus bha e follaiseach gun deach ullachadh 's oidhirp mhòr a dhèanamh air a shon. Dh'ith sinn feòil nàdarraich Albannach 's deagh bhìadh mara agus chuala sinn òrain Ghàidhlig agus ceòl traidiseanta leis an dinnear. Chaidh crìoch a chur air an oidhche le cèilidh mòr, beothail far an do ghluais sinn gu sgiobalta ann an strip the willow agus chaidh Auld Lang Syne a sheinn aig deireadh na h-oidhche. Bha sàr chèilidh againn gun teagamh agus ged a chòrd e ris na h-Albannaich a bha an làthair, b' e beachdan nan daoine bho dhùthchannan eile a b' inntinniche dhomh. Chaidh a ràdh rium iomadh turas nach robh oidhche na b' fheàrr a-riamh aca air sgàth 's cho cumhachdach 's a tha cànan is cultar na h-Alba. Bha e follaiseach gun do chuir iad luach anns a h-uile nì — ar cànan, ar cultar 's ar biadh, faireachdainn nach robh cho làidir am measg muinntir na dùthcha seo.

Ged a bha na smuaintean aca inntinneach a chluinntinn thug e orm faighneachd dhomh fhìn carson nach eil an aon suim againn dhar dualchas fhèin? Mar shluagh tha sinn buailteach cur sìos oirne fhìn gu nàdarraich agus nàire a

bhith oirne mu ar deidhinn. Tha caraidean agam bhon Ghàidhealachd nach aidich gur ann a' sgìre iomallach a tha iad air sgàth 's gu bheil beachd aca nach eil e fasanta. 'S aithne dhomh luchd-ciùil traidiseanta mìorbhaileach a tha den bheachd nach eil iad cho math ri cluicheadairean clasaigeach. Dè cho tric 's a chluinneas Gàidheil a' bruidhinn Beurla ann an àiteachan poblach air sgàth 's nach eil iad cofhurtaile a bhith a' bhruidhinn Gàidhlig air beulaibh dhaoine eile? 'S e dòighean-smaoineachaidh truagh a tha seo gun teagamh ach ciamar a dh'atharraicheas sinn an droch shuidheachadh seo?

Chanainn gu bheil e a' tilleadh a-rithist 's a-rithist gu pròis, agus nach eil gu leòr dhith againn annainn fhìn. Chan eil sinn deiseil no deònach seasamh air ar casan deiridh 's innse dhan t-saoghal mhòr cho beartach 's a tha sinn gu cultarach agus, nas miosa buileach, nach bochd gu bheil sinn ro dhiùid airson an suidheachadh againn atharrachadh. Mura dèan sinn rudeigin a dh'athghearr tha amharas orm gum bi Alba coltach ris a' bhalla ud, brèagha agus inntinneach ach gun sgeul air na freumhan againn. Mar a chanas iad sa Bheurla, chan eil fios agad air na th' agad gus nach eil e ann, agus nach truagh a dh'fhàgadh sin sinn uile.

Tiodhlac gu bhith na dhèileab dhan cholaiste

Chaidh dealbh de shàr-bhàrd na Gàidhlig, Somhairle MacGill-Eain, a thoirt do Shabhal Mòr Ostaig airson a bhith mar phàirt de stòras ealain na colaiste.

Chaidh an dealbh a dhèanamh le Peadar Howson mar phàirt de shreath telebhisein mu nua-bhàird na h-Alba a chaidh a dhèanamh le STV grunn bhliadhnaichean air ais.

Thug am Morair Dòmhnallach, a bha na cheannard air a' chompanaidh telebhisein aig an àm, an dealbh seachad aig dinnear shònraichte.

Thuir stùiriche na colaiste, an t-Àrd Ollamh Tormod MacGilliosa: "B e aon de phrìomh bhàird na 20mh linne a bh' ann an Somhairle MacGill-Eain agus thug e buaidh làidir agus brosnachail air litreachas eadar-nàiseanta. Bha cànan is cultar na Gàidhlig an teis-meadhan a lèirsinn eadar-nàiseanta.

"Bheir Somhairle brosnachadh-inntinn do na Gàidheil gu bràth agus leis

gun robh e uaireigin na sgrìobhaiche aig Sabhal Mòr Ostaig, tha spèis mhòr aig muinntir na colaiste dha."

Agus thuir Donaidh Rothach, stiùiriche leasachaidh an t-Sabhail Mhòir agus Cathraiche Buidheann nan Ealain Lèirsinnich: "Tha an tiodhlac coibhneil seo gu sònraichte iomchaidh ann a bhith a fighe ri chèile dà rud cudromach nar dìleib chultarail - ealain litreachail agus ealain lèirsinneach. 'S e neach-ealain le cliù eadar-nàiseanta a th' ann am Peter Howson agus cuiridh am pìos seo gu mòr ris an iomairt airson stòras de dh'ealain lèirsinnich a bhith an seo aig an t-Sabhal Mhòr."

Stiùiriche na colaiste Tormod MacGilliosa a' faighinn an dealbh bhon Mhòrair Dhòmhnallach

Oidhirp sònraichte airson a' chànan ann an Àrd-sgoil Lasswade

le Seumas Foirbeis, neach-teagaisg

Gach dàrna bliadhna, ann an Àrd-sgoil Lasswade bidh sinn a' cur a' chlàr-ama àbhaisteach gu aon taobh fad seachdain aig deireadh an Òg-mhios agus a' tabhann gnìomhan eadar-dhealaichte do na sgoilearan mar dhuais.

Bhuail e orm gun robh tòrr de na gnìomhan seo a' gabhail a-steach roinnean ionnsachaidh ùra leithid obair-crèada, ealain gaisgeanta no marcachd. Bha mi a' beachdachadh an dùil am biodh ùidh aig sgoilearan sam bith ann a bhith ag ionnsachadh beagan Gàidhlig.

Bhiodh e ro thioram dhaibh mise a bhith a' teagasg na Gàidhlig; ro choltach ri clas-sgoile. Bhuail e orm gum biodh leasan Ghàidhlig tòrr mòr na bu tharraingich nam biodh iad air an teagasg le Gàidheil air a' Ghàidhealtachd. Cha bhiodh

leasan cànan a bhiodh a' dol fad an latha freagarrach do sgoilearan a bhiodh sgìth an deidh bliadhna thrang de ionnsachadh, agus bha e nam bheachd gum faodadh na sgoilearan cuideachd a bhith a' dol air cuairtean agus a bhith a' faighinn eòlas air cultar na Gàidhlig agus cultar nan Ceilteach air an fheasgar.

Cho fad 's a bha fios agam, b' e seo a' chiad turas a shiubhail sgoilearan bho sgoil air a' Ghalltachd gun iad a bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig a cheana, gu bhith a' dol air turas taobh a-staigh na dùthcha aca fhèin gus ionnsachadh mu chànan agus cultar air nach eil mòran Albannaich eòlach.

Nochd Sabhal Mòr Ostaig, a' Cholaiste Ghàidhlig san t-Eilean Sgitheanach, ùidh mhòr ann a bhith a' libhrigeadh cùrsa mar seo. Bha sinn a' moladh gun deigheadh fichead sgoilear agus

dà thidsear ann. Ged a bha an t-uabhas ùidh ann bho inbhich, bha e uabhasach duilich dhomh seo a reic ri deugairean. Cuideachd, cha b' urrainn do sgoilearan bho theaghlachan bochda fiùs smaoineachadh air an turas seo, eadhoin ged a bhiodh ùidh aca ann. Dh'fheuch sinn dhà na trì thursan ris a' phròiseact fhaighinn a dhol ach cha b' urrainn dhuinn gu leòr fhaighinn aig an robh ùidh ann. B' fheudar dhuinn a' bheachd seo a chur gu aon taobh ach bhrosnaich luchd-rianachd na sgoile mi feuchainn aon turas eile.

Bha mi a' faireachdainn gu làidir nach bu chòir do sgoilearan bho theaghlachan bochda, 's dòcha nach fhaigheadh làithean-saora idir ann an suidheachadh àbhaisteach, an cothrom seo a chall. Fhuair mi a-mach air làrach-lìn Bhòrd na Gàidhlig gur dòcha gun robh e

comasach taic-airgid fhaighinn bhon Chrannchur Nàiseanta, gu h-àraidh do dhaoine òga fo chòig bliadhna fichead agus cuideachd airson pròiseactan a chuidicheadh iad ionnsachadh mun dualchas aca fhèin agus aig daoine eile. An dèidh fios a chur gu buidhnean co-cheangailte ris a' chrannchur airson a bhith cinnteach gum biodh iarrtas gu a leithid sin de bhuidheann freagarrach, chuir Àrd-sgoil Lasswade a-steach iarrtas ged nach robh iad ro chinnteach mu dheidhinn. Bhiodh sinn air a bhith uabhasach taingeil rud sam bith fhaighinn, ach cha robh dùil againn ri càil.

Leis an deastanas a tha air airgead poblach a dhion, chaidh 'Awards for All' tron iarrtas gu mionaideach gus dèanamh cinnteach gun robh an t-iarrtas ceart agus thill iad am foirm thugainn an toiseach le mìneachadh feumail a' sealltainn nithean a bha dà-sheaghach. An dèidh a chur a-steach a-rithist, thàinig litir oich seachdainean an dèidh sin a' ràdh gun robh 'Awards for All' a' Chrannchur Nàiseanta air £5000 a cheadachadh dhan sgoil. Leig seo dhuinn pàigheadh airson a h-uile càil - teagasg,

àiteachan-fuirich, biadh, siubhal agus tursan a-muigh. Bha seo a' ciallachadh nach biodh sgoilear sam bith air fhàgail a-mach air sgàth trioblaidean airgid.

An dèidh an airgead fhaighinn, bha na h-àitean air an turas air an lionadh an ceann dà latha agus cha robh e fada gus an robh mi air an t-slighe dhan Eilean Sgitheanach airson cùisean a chur air dhòigh le Sabhal Mòr Ostaig.

Nuair a thachras an turas seo san Òg-mhios 2008, gabhaidh na sgoilearan pàirt ann am prògram slàn de leasan Ghàidhlig gach madainn. Gach feasgair, thèid iad air turais a-mach gu Ionad Chlann Dòmhnail, taigh-staile Thaisgeir, Trondairmis agus Taigh-tasgaidh an Dòigh-beatha Ghàidhealach agus cuideachd turas gu na bùitheatan am Port Rìgh.

Gach fhionnaraidh cuiridh na sgoilearan eòlas air cultar Ceilteach agus Gàidhealach le leasan ann an dan-sa ceum agus ionnsramaidean Ceilteach. Tha Bòrd na Gàidhlig air £1000 a thoirt seachad gus cèilidh a chumail an lùib àrd-sgoil bhon Ghàidhealtachd gus cothrom a thoirt do dheugairean Lasswade coinneachadh ri Gàid-

heil den aois aca fhèin. Thig Rosemary Nic a' Bhàird Ward, Oifigeir Foghlam Bhòrd na Gàidhlig, a bhruidhinn riutha mu cho cudromach 's a tha e a' Ghàidhlig a chumail a' dol agus a leasachadh.

Ged nach e ceum mhòr a tha seo ann an ath-bheothachadh na Gàidhlig, bu chaoimh leam sgoiltean eile fhaicinn a' dol air turas mar seo agus bhithinn toilichte comhairle a thoirt dhaibh. Bhrosnaichinn duine sam bith aig a bheil beachd inntinneach a dhol às dèidh taic-airgid bhon Chrannchur Nàiseanta ma tha sin iomchaidh. Aig deireadh an latha, tha mi airson 's gum bi beachd mhath aig na sgoilearan agam air a' Ghàidhlig. Chan eil mi smaoineachadh gun ionnsaich iad uile an cànan agus gum bi iad uile fileanta; chan eil mi smaoineachadh gun cur iad an cuid chloinne gu sgoiltean tro mheadhan na Gàidhlig san àm ri teachd. Ach, nuair a tha iad air fas suas, nam biodh iad deònach bruidhinn a-mach às leth na Gàidhlig no mion-chultaran eile air a bheilear air m' amas a choileanadh.

